

Svenskarnas syn på straff

Hur skulle *Du* döma?

Det påstås ofta att allmänheten tycker att de som begått brott borde straffas annorlunda än som görs idag. Men vad är egentligen allmänhetens inställning till straff?

I de fem nordiska länderna genomförs för närvarande en undersökning av det allmänna rättsmedvetandet vad gäller allvarliga brott och särskilt våldsbrott. Vi vill veta vad just Du anser att straffet borde bli i sex olika fall som bygger på konkreta rättegångar.

Du har blivit utvald att tillsammans med 2500 andra svenskar delta i denna undersökning. Urvalet är nationellt och det är slumpen som avgjort vilka i befolkningsregistret som blivit utvalda.

Det är viktigt att Du som är utvald deltar i undersökningen, men självklart är det frivilligt.

Inledningsvis kommer Du få en beskrivning av hur Du fyller i formuläret och en beskrivning av olika typer av straff. Att fylla i formuläret beräknas ta cirka 15 minuter. Vi hoppas att Du vill ta Dig tid att delge oss Din inställning i detta angelägna ämne och skicka in Dina svar i det bifogade kuvertet inom 14 dagar.

Ditt svar är en viktig pusselbit i kunskapen om allmänhetens rättsmedvetande, som i sin tur kan ha betydelse för hur straffsystemet utvecklar sig i framtiden.

Genom att delta i denna undersökning bidrar du till att BRIS (barnens rätt i samhället) kommer att erhålla upp till 20 000 kr, där beloppet är beroende på hur många som svarar.

Stort tack på förhand!

Henrik Tham

Professor i kriminologi

Kristina Jerre

Doktorand i kriminologi

Projektet utförs vid Stockholms universitet samt vid Köpenhamns universitet, Islands universitet, Universitetet i Oslo och Rättspolitiska institutet i Helsingfors. Projektet bekostas av Justitieministeriet i Danmark och av Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi.

Så här fyller Du i enkäten

Efter varje fallbeskrivning finns ett svarsformulär med tre svarskolumner.

I den första kolumnen, längst till vänster, anger Du med ett kryss vilket straff som Du tror att en *domstol* skulle döma ut. Du kan ange max två svar men ett svar är tillräckligt.

I den andra svarskolumnen, i mitten, anger Du med ett kryss vilket straff som *Du själv* skulle döma ut om Du fick bestämma. Du kan ange max två svar men ett svar är tillräckligt.

I den sista kolumnen, längst till höger, anger Du med ett kryss vilket straff som Du tror att *folk i allmänhet* skulle döma ut om de fick bestämma. Du kan ange max två svar men ett svar är tillräckligt.

Sätt ett tydligt kryss i den ruta som motsvarar det straff som Du vill svara	☐
Om Du vill ändra ditt svar så fyll i den felaktiga rutan helt	☐
Sätt sedan ett tydligt kryss i den ruta som motsvarar det straff Du istället vill svara	☐

På kommande två sidor beskrivs de olika former av straff som Du kan svara i de sex olika fallen. Vänligen läs igenom beskrivningarna av dessa straffformer så att Du kan avgöra hur Du vill svara.

Det är viktigt att du anger svar i alla tre kolumnerna för samtliga sex fall.

När Du angett Dina tre svar på samtliga sex fall lägger Du hela häftet i det portofria svarskuvertet, klistrar igen det och skickar in det inom 14 dagar.

Olika former av straff

Böter, fast belopp

Penningböter bestäms till lägst 200 kr och högst 4 000 kr.

Dagsböter

Dagsböter tar hänsyn till hur allvarligt brottet är och till den dömdes ekonomiska situation. Som minst utdöms 30 dagsböter och som mest 150 för ett brott.

Villkorlig dom

Den som får villkorlig dom slipper fängelse under förutsättning att han sköter sig under en prøvotid på två år. Straffet kan kombineras med dagsböter eller samhällstjänst.

Skyddstillsyn

Skyddstillsyn är som villkorlig dom, men prøvotiden sträcker sig över tre år, och under första året står den dömde under övervakning. Restriktioner kring den dömdes livsföring kan förekomma. Om domen innefattar någon form av behandlingsplan, exempelvis mot alkohol- eller narkotikamissbruk, ska den dömde fullfölja behandlingen.

Samhällstjänst

Samhällstjänst innebär 40-240 timmars oavlönat arbete i en ideell förening, organisation eller kyrka. Den dömde måste samtycka. Samhällstjänst ges som tillägg till villkorlig dom eller skyddstillsyn. För unga kallas det ungdomstjänst och är då kortare.

Elektronisk fotboja

Fängelsestraff upp till 6 månader kan verkställas utanför anstalt. Detta görs genom intensivövervakning med elektronisk kontroll kombinerat med förbud att vistas utanför bostaden annat än på angivna tider, exempelvis för arbete.

Fängelse

Fängelse innebär att den dömda får vistas på en kriminalvårdsanstalt. Den kan vara antingen sluten eller öppen, det vill säga där det inte finns murar runt anstalten. Tiden kan variera från fjorton dagar till många år beroende på vad personen dömts för.

Behandling av gärningspersonen

Behandling utanför fängelse innebär för vuxna främst missbruksvård i ett behandlingshem. Det kan ske som en del av fängelsestraffet eller inom ramen för skyddstillsyn. Unga under 21 år kan få behandling i form av olika program som tar sikte på till exempel missbruk, konfliktlösning eller arbetsträning.

Medling

Medling är inget straff utan ett erbjudande till gärningspersonen och brottsoffret att träffas tillsammans med en medlare. Medlingen är frivillig, den ska ske i bägge parterns intresse och målet är att minska de negativa följderna av brottet.

Ekonomisk kompensation till brottsoffret

Ekonomisk kompensation är inget straff. Det består i en ersättning från gärningspersonen till brottsoffret för den kränkning som brottet inneburit för offret. Det är alltså inte ett skadestånd som ersättning för den ekonomiska förlust som gärningspersonen åstadkommit för brottsoffret utan just en kränkingsersättning.

Fall nr 1

Mats och Anne är gifta och har bott ihop i sex år. Tillsammans har de en dotter på fyra år. Deras äktenskap har fungerat dåligt under det senaste året och de grälar allt oftare. De beslutar sig för att försöka tala ut om problemen. De avsätter en hel helg för att vara tillsammans ensamma och skaffar barnvakt. Redan på fredagen blir de dock ovänner och det utvecklar sig till ett våldsamt gräl. Mats lämnar lägenheten i vredesmod och träffar några vänner på stan. Anne är ledsen över hur kvällen har utvecklats men vill inte sitta kvar ensam. Kort därefter lämnar därför också hon lägenheten för att vara med några vänner.

Under kvällens lopp ångrar Mats att de har försummat möjligheten att få tala ut. Han ringer därför flera gånger hem till Anne som dock inte är hemma. Mats försöker också ringa till Annes mobiltelefon men får inget svar och Anne ringer inte tillbaka. Mats ger sig tillbaka till lägenheten klockan ett på natten.

Närmare två kommer Anne hem. Mats vill veta var hon har varit. Anne säger: "Jag orkar inte prata med dig nu". Mats vill dock tala ut och vill veta var Anne har varit. Anne svarar fortfarande inte på Mats frågor och vill inte prata med honom. Mats börjar bli svartsjuk eftersom Anne inte vill tala om kvällen. Dessutom är Mats sur över att Anne inte verkar vara villig att försöka tala ut om deras problem. Då Anne alltjämt inte vill svara på Mats frågor börjar han beskylla henne för otrohet. Anne blir förbannad och de grälar högljutt och beskyller varandra för otrohet. Mats blir allt mer uppretad.

Vid ett tillfälle säger Anne att det är bättre att de skiljer sig. Mats blir nu så uppretad att han slår Anne hårt i bröstet. Anne ramlar omkull. Mats sparkar Anne två gånger i ryggen. Anne försöker värja sig med händerna men Mats sparkar henne igen dels i sidan och dels över händerna och tilldelar henne ytterligare ett knytnävsslag som träffar henne i bakhuvudet. Anne kommer på fötter och ropar att nu är det definitivt slut. Hon springer härefter ut ur lägenheten.

Anne beger sig till sjukhuset där hon blir undersökt och röntgad. Anne har blåmärken på bröstet och ryggen och hon har smärtor i nacken, ryggen, revbenen och i njurarna under de närmaste fyra till fem dagarna. Anne har dessutom brutit två fingrar på höger hand. Anne ansöker om skilsmässa och paret skiljer sig sedan.

Mats är 24 år gammal och har bott hela sitt liv i en större stad i Norrland. Han kommer från normala familjeförhållanden och har fast arbete. Han dömdes för ett år sedan för att ha knuffat omkull Anne och sparkat henne på benen.

På nästa sida anger Du Dina svar. Max två svar i varje kolumn.

	Vad tror Du att straffet skulle ha blivit i en domstol?	Vad anser Du personligen att straffet bör vara?	Vad tror Du att människor i allmänhet anser att straffet bör vara?
Inget straff...	☐	☐	☐
Böter, fast belopp...	☐	☐	☐
Dagsböter			
1-2 månadslöner...	☐	☐	☐
Mellan 2 och 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Över 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Villkorlig dom...	☐	☐	☐
Skyddstillsyn...	☐	☐	☐
Samhällstjänst			
Under 50 timmar...	☐	☐	☐
Mellan 50 och 150 timmar...	☐	☐	☐
Över 150 timmar...	☐	☐	☐
Elektronisk fotboja			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Från 2 till 3 månader...	☐	☐	☐
Över 3 månader...	☐	☐	☐
Fängelse			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
2 månader till 5 månader...	☐	☐	☐
6 månader till 11 månader...	☐	☐	☐
1 år till 1 år 11 månader...	☐	☐	☐
2 år till 2 år 11 månader...	☐	☐	☐
3 år till 4 år 11 månader...	☐	☐	☐
5 år eller mer...	☐	☐	☐
Behandling av gärningspersonen			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Mellan 2 månader och 1 år...	☐	☐	☐
Över 1 år...	☐	☐	☐
Medling...	☐	☐	☐
Ekonomisk kompensation till brottsoffret			
Under 50.000 kr...	☐	☐	☐
Mellan 50.000 och 100.000 kr...	☐	☐	☐
Över 100.000 kr...	☐	☐	☐

Fall nr 2

Anders har fått ett erbjudande om att tjäna 20.000 kr. Han ska resa till Madrid i Spanien och hämta ett parti heroin tillbaka till Sverige. Anders har stora ekonomiska problem.

Han har tidigare berättat för en langare som han känner att han hamnat i ekonomisk knipa eftersom han inte har några pengar. Någon dag senare återkommer langaren till honom om ett jobb som kan ge honom 20.000 kr.

Anders tycker att det låter som lättförtjänta pengar och med de öppna gränserna så tänker han att det säkert inte är så mycket kontroll.

Anders hämtar heroinet på en bar inne i Madrid. Han har fått en halv sedel och ett meddelande om att han ska visa upp denna för en man som har den andra halvan av sedeln. Anders har aldrig mött denne man förut men sedelhalvorna passar ihop och Anders får heroinet. På hotellrummet förvissar han sig om att det verkligen är heroin han fått. Nästa dag tar han flyget tillbaka till Arlanda flygplats. Heroinet är packat i fyra små påsar. Totalt 250 gram heroin är fördelat i de fyra påsarna vilket motsvarar cirka 25.000 brukardoser. Redan hemma har Anders gjort hål i ett par gamla skor och lagt en sula över. Han lägger två påsar i vardera skon och han har skorna på sig under hela hemresan.

När Anders fått sitt bagage i ankomsthallen på Arlanda går han igenom den gröna zonen för passagerare som inte har något att förtulla. Han är spänd och en av tulltjänstemännen fattar misstankar mot honom eftersom han verkar nervös och eftersom fyllningen i skorna får honom att gå lite märkligt. Tullaren vinkar in honom för kontroll och går igenom Anders resväska men hittar ingenting. Anders svettas och är nervös. Tullaren ber om Anders jacka och skor och hittar de fyra påsarna med heroin i skorna. Anders blir därefter anhållen av polisen.

Anders är 34 år gammal och är uppvuxen i Stockholm. Han är narkotikamissbrukare sedan många år. Anders är inte tidigare straffad.

På nästa sida anger Du Dina svar. Max två svar i varje kolumn.

	Vad tror Du att straffet skulle ha blivit i en domstol?	Vad anser Du personligen att straffet bör vara?	Vad tror Du att människor i allmänhet anser att straffet bör vara?
Inget straff...	☐	☐	☐
Böter, fast belopp...	☐	☐	☐
Dagsböter			
1-2 månadslöner...	☐	☐	☐
Mellan 2 och 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Över 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Villkorlig dom...	☐	☐	☐
Skyddstillsyn...	☐	☐	☐
Samhällstjänst			
Under 50 timmar...	☐	☐	☐
Mellan 50 och 150 timmar...	☐	☐	☐
Över 150 timmar...	☐	☐	☐
Elektronisk fotboja			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Från 2 till 3 månader...	☐	☐	☐
Över 3 månader...	☐	☐	☐
Fängelse			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
2 månader till 5 månader...	☐	☐	☐
6 månader till 11 månader...	☐	☐	☐
1 år till 1 år 11 månader...	☐	☐	☐
2 år till 2 år 11 månader...	☐	☐	☐
3 år till 4 år 11 månader...	☐	☐	☐
5 år eller mer...	☐	☐	☐
Behandling av gärningspersonen			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Mellan 2 månader och 1 år...	☐	☐	☐
Över 1 år...	☐	☐	☐
Medling...	☐	☐	☐
Ekonomisk kompensation till brottsoffret			
Under 50.000 kr...	☐	☐	☐
Mellan 50.000 och 100.000 kr...	☐	☐	☐
Över 100.000 kr...	☐	☐	☐

Fall nr 3

En tisdagseftermiddag strax efter kl. 18 går Lars med en huva som täcker huvudet och ansiktet, bortsett från ögonen, in i en butik. Expediten är för tillfället ensam i butiken. När Lars kommer fram till disken tar han fram en brödkniv och håller fram den hotfullt mot expediten.

”Ge mig pengarna!” ropar han. Expediten reagerar inte på en gång, och Lars springer därför in bakom disken och håller upp kniven framför expediten. ”Öppna kassan – hit med pengarna!” ropar Lars och knuffar expediten mot disken. Expediten får upp kassaapparaten, där finns dock bara 1.000 kronor i sedlar och mynt. Lars tar sedlarna med den ena handen samtidigt som han håller fram kniven hotfullt med den andra handen och säger: ”Jag vill ha mer pengar! Var är resten av pengarna?”.

Expediten förklarar att resten av dagskassan ligger i ett kassaskåp i lokalerna bakom som hon inte har koden till. Lars tar tag i expeditens överarm samtidigt som han håller kniven i sin högra hand. Han tvingar in expediten i lokalerna bakom där det står ett kassaskåp fastbultat i golvet och som bara har en smal springa att lägga i pengarna genom. På kassaskåpet finns ett tangentbord att slå in koden på. Lars riktar kniven mot expediten och ropar: ”Koden!”. ”Jag kan den inte”, säger expediten återigen. Lars tar ett steg närmare och håller fram kniven mot expediten. ”Koden!” ropar han igen.

Härefter trycker expediten in en kod och öppnar kassaskåpet. Lars tar en bunt sedlar och en påse med småpengar och springer ut ur kiosken. Det totala rånbytet blir 16.500 kr.

Lars är 28 år gammal. Han har vuxit upp i en landsortsstad under normala familjeförhållanden och han arbetar som servicemedarbetare i en bilverkstad. Lars använder ibland kokain och amfetamin. Han är inte tidigare straffad.

På nästa sida anger Du Dina svar. Max två svar i varje kolumn.

	Vad tror Du att straffet skulle ha blivit i en domstol?	Vad anser Du personligen att straffet bör vara?	Vad tror Du att människor i allmänhet anser att straffet bör vara?
Inget straff...	☐	☐	☐
Böter, fast belopp...	☐	☐	☐
Dagsböter			
1-2 månadslöner...	☐	☐	☐
Mellan 2 och 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Över 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Villkorlig dom...	☐	☐	☐
Skyddstillsyn...	☐	☐	☐
Samhällstjänst			
Under 50 timmar...	☐	☐	☐
Mellan 50 och 150 timmar...	☐	☐	☐
Över 150 timmar...	☐	☐	☐
Elektronisk fotboja			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Från 2 till 3 månader...	☐	☐	☐
Över 3 månader...	☐	☐	☐
Fängelse			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
2 månader till 5 månader...	☐	☐	☐
6 månader till 11 månader...	☐	☐	☐
1 år till 1 år 11 månader...	☐	☐	☐
2 år till 2 år 11 månader...	☐	☐	☐
3 år till 4 år 11 månader...	☐	☐	☐
5 år eller mer...	☐	☐	☐
Behandling av gärningspersonen			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Mellan 2 månader och 1 år...	☐	☐	☐
Över 1 år...	☐	☐	☐
Medling...	☐	☐	☐
Ekonomisk kompensation till brottsoffret			
Under 50.000 kr...	☐	☐	☐
Mellan 50.000 och 100.000 kr...	☐	☐	☐
Över 100.000 kr...	☐	☐	☐

Fall nr 4

Jenny och Martin känner inte varandra men arbetar på samma firma. De möts på en företagskurs som hålls från fredag till lördag på ett hotell. Efter middagen på fredagskvällen dansar de ett par danser tillsammans och bestämmer att de ska ta en drink i hotellbaren när musiken slutat vid 2-tiden.

Baren är dock stängd och de går därför iväg mot hotellrummen, de bor i på olika våningar. På väg upp frågar Martin om han får ge Jenny en kram. Jenny säger ja och de ger varandra en kram. Då de ska gå vidare erbjuder Martin Jenny en öl på rummet. Jenny tackar ja och de följs åt till Martins rum.

I rummet sätter sig Jenny i en fåtölj och Martin sätter sig på sängen. Stämningen är god och de pratar om arbetet och dricker ett par öl. Då Martin kommer tillbaka efter att ha varit på toaletten går han fram till Jenny, lutar sig över henne och börjar kyssa henne. Jenny säger att hon inte vill. Hon tar tag i hans händer och försöker att knuffa bort dem. Martin ignorerar dock hennes avvisande. Han drar av henne blusen och öppnar bh:n, han rör vid och kysser hennes bröst medan Jenny förgäves försöker knuffa bort honom. Jenny reser sig och säger att hon vill gå men Martin tar tag i henne och drar henne till sängen.

Jenny protesterar och säger att Martin ska låta henne gå. Som om Martin inte hörde protesterna drar han av Jenny hennes byxor, trosor och blus. Han pressar ner henne i sängen och lägger sig över henne och håller fast henne. Samtidigt får han ner sina egna byxor och pressar sig upp mot Jenny och genomför ett kort vaginalt samlag. Då han fått utlösning, drar han sig ur och reser sig från sängen. Jenny springer in på toaletten, torkar sig snabbt med en handduk och tar på sig byxorna och blusen. Därefter samlar hon ihop resten av sina kläder och lämnar genast Martins rum.

Tidigt på lördagsmorgonen ringer Jenny till sin syster och berättar vad som har hänt. Systemen tar Jenny till Centrum för våldtagna kvinnor på Södersjukhuset där Jenny blir undersökt. Det konstateras inga fysiska skador men Jenny är chockad, mycket ledsen och rädd. På onsdagen – 4 dagar efter att våldtäkten ägt rum – anmäler Jenny händelsen till polisen.

Martin är 28 år gammal och har bott hela sitt liv i en större svensk landsortsstad. Han är inte tidigare straffad.

På nästa sida anger Du Dina svar. Max två svar i varje kolumn.

	Vad tror Du att straffet skulle ha blivit i en domstol?	Vad anser Du personligen att straffet bör vara?	Vad tror Du att människor i allmänhet anser att straffet bör vara?
Inget straff...	☐	☐	☐
Böter, fast belopp...	☐	☐	☐
Dagsböter			
1-2 månadslöner...	☐	☐	☐
Mellan 2 och 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Över 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Villkorlig dom...	☐	☐	☐
Skyddstillsyn...	☐	☐	☐
Samhällstjänst			
Under 50 timmar...	☐	☐	☐
Mellan 50 och 150 timmar...	☐	☐	☐
Över 150 timmar...	☐	☐	☐
Elektronisk fotboja			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Från 2 till 3 månader...	☐	☐	☐
Över 3 månader...	☐	☐	☐
Fängelse			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
2 månader till 5 månader...	☐	☐	☐
6 månader till 11 månader...	☐	☐	☐
1 år till 1 år 11 månader...	☐	☐	☐
2 år till 2 år 11 månader...	☐	☐	☐
3 år till 4 år 11 månader...	☐	☐	☐
5 år eller mer...	☐	☐	☐
Behandling av gärningspersonen			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Mellan 2 månader och 1 år...	☐	☐	☐
Över 1 år...	☐	☐	☐
Medling...	☐	☐	☐
Ekonomisk kompensation till brottsoffret			
Under 50.000 kr...	☐	☐	☐
Mellan 50.000 och 100.000 kr...	☐	☐	☐
Över 100.000 kr...	☐	☐	☐

Fall nr 5

39-åriga Elsa har varit anställd på en stor bank i 15 år. Hon är banktjänsteman och har under senare år avancerat till att bli en särskilt betrodd medarbetare. Hon har haft en lång rad ledande poster. De senaste tio åren har hon varit privatrådgivare specialiserad på den äldre kundgruppen med privata förmögenheter. Många av de kunder som hon har varit rådgivare åt har hon genom åren byggt upp en särskild kontakt med och dessa kunder har därför stort förtroende för hennes råd.

Under en tvåårsperiod från maj 2006 till juni 2008 har hon begått trolöshet mot huvudman genom att ha upprättat tretton falska kundkonton genom vilka hon själv löpande inkasserat knappt 28 miljoner kronor. Pengarna har genast investerats i aktier. Dessa transaktioner har hon genomfört via en annan bank. Banken har lidit förluster på ca 5 miljoner kr.

Vidare har hon i egenskap av privatrådgivare åt fru Elna Nielsen (82 år) begått grov förskingring genom att vid sju tillfällen mellan januari 2001 och maj 2003 inkasserat och använt knappt en halv miljon kr från hennes konto.

Dessutom har hon som privat kundrådgivare begått grov förskingring mot socialtjänstemannen Kristin Peterson vid tolv tillfällen mellan augusti 2003 och oktober 2005 genom att ha använt ca 350.000 kronor från hennes konto.

Slutligen har hon under en period från 2005 till maj 2008 vid fem tillfällen orättmätigt tagit ut och använt avgifter på totalt knappt 40.000 kronor från olika kundkonton. Dessa avgifter skulle ha satts in på bankens för ändamålet avsedda konton.

Elsa är inte tidigare straffad. Hon lever under goda förhållanden. Hon har levt tillsammans med sin man i 18 år och de bor med sina tre barn i ett hus i en förort till Stockholm. Hon har sviktande hälsa till följd av ett långvarigt missbruk av amfetamin och mediciner.

På nästa sida anger Du Dina svar. Max två svar i varje kolumn.

	Vad tror Du att straffet skulle ha blivit i en domstol?	Vad anser Du personligen att straffet bör vara?	Vad tror Du att människor i allmänhet anser att straffet bör vara?
Inget straff...	☐	☐	☐
Böter, fast belopp...	☐	☐	☐
Dagsböter			
1-2 månadslöner...	☐	☐	☐
Mellan 2 och 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Över 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Villkorlig dom...	☐	☐	☐
Skyddstillsyn...	☐	☐	☐
Samhällstjänst			
Under 50 timmar...	☐	☐	☐
Mellan 50 och 150 timmar...	☐	☐	☐
Över 150 timmar...	☐	☐	☐
Elektronisk fotboja			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Från 2 till 3 månader...	☐	☐	☐
Över 3 månader...	☐	☐	☐
Fängelse			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
2 månader till 5 månader...	☐	☐	☐
6 månader till 11 månader...	☐	☐	☐
1 år till 1 år 11 månader...	☐	☐	☐
2 år till 2 år 11 månader...	☐	☐	☐
3 år till 4 år 11 månader...	☐	☐	☐
5 år eller mer...	☐	☐	☐
Behandling av gärningspersonen			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Mellan 2 månader och 1 år...	☐	☐	☐
Över 1 år...	☐	☐	☐
Medling...	☐	☐	☐
Ekonomisk kompensation till brottsoffret			
Under 50.000 kr...	☐	☐	☐
Mellan 50.000 och 100.000 kr...	☐	☐	☐
Över 100.000 kr...	☐	☐	☐

Fall nr 6

Klockan 2 på natten är Hans på väg hem från en fest. Hans har grälat med sin flickvän och lämnade därför festen med en bekant, Klas. Hans och Klas talar om händelsen och Hans är både ledsen och arg över sin flickväs beteende.

Hans och Klas följs åt hemåt genom stan och på vägen stannar de vid en grill för att äta lite. De står utanför grillen och äter och Hans går in för att gå på toaletten. På vägen ut köper han en cola.

När han kommer ut igen är Klas borta. Han letar efter Klas och går fram och tillbaka framför grillen. En bit bort sitter Olle och Jens. De har också varit på grillen och sitter nu och äter. Olle och Jens pratar och skrattar.

Hans känner varken Olle eller Jens. Han kan inte höra vad de säger men uppfattar att det är honom de talar om och skrattar åt. Hans fortsätter leta efter Klas och börjar bli otålig och irriterad över att Klas bara gått därifrån. Han går fram till Olle och Jens för att fråga om de sett Klas.

Olle och Jens är mitt i ett samtal så Olle vänder bara huvudet mot Hans och säger kort: "Nä", varefter de fortsätter sitt samtal och ignorerar Hans. Hans blir nu förbannad och tar tag i Olles arm och säger: "Du ska minsann inte vara så nedlåtande mot mig". Olle försöker vrida sig fri. Hans slår därefter Olle med knytnäven på ena sidan av huvudet. Sen slår han Olle på sidan av huvudet med colafaskan så att den krossades. Olle faller, och när han ligger på marken tar Hans ett steg tillbaka och sparkar Olle i ansiktet och trampar honom på ena sidan av huvudet framför örat. Hans springer sedan därifrån.

Olle får allvarliga (vårdkrävande) sår i mungipan och i huvudsvålen. Dessutom bryts Olles näsa och ett kindben. Olle får även hjärnskakning men inga bestående men.

Hans är 27 år gammal. Han har vuxit upp i en landsortsstad under normala familjeförhållanden och läser på universitetet. Han har vanligtvis inga problem med alkoholen. Han är inte tidigare straffad.

På nästa sida anger Du Dina svar. Max två svar i varje kolumn.

	Vad tror Du att straffet skulle ha blivit i en domstol?	Vad anser Du personligen att straffet bör vara?	Vad tror Du att människor i allmänhet anser att straffet bör vara?
Inget straff...	☐	☐	☐
Böter, fast belopp...	☐	☐	☐
Dagsböter			
1-2 månadslöner...	☐	☐	☐
Mellan 2 och 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Över 4 månadslöner...	☐	☐	☐
Villkorlig dom...	☐	☐	☐
Skyddstillsyn...	☐	☐	☐
Samhällstjänst			
Under 50 timmar...	☐	☐	☐
Mellan 50 och 150 timmar...	☐	☐	☐
Över 150 timmar...	☐	☐	☐
Elektronisk fotboja			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Från 2 till 3 månader...	☐	☐	☐
Över 3 månader...	☐	☐	☐
Fängelse			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
2 månader till 5 månader...	☐	☐	☐
6 månader till 11 månader...	☐	☐	☐
1 år till 1 år 11 månader...	☐	☐	☐
2 år till 2 år 11 månader...	☐	☐	☐
3 år till 4 år 11 månader...	☐	☐	☐
5 år eller mer...	☐	☐	☐
Behandling av gärningspersonen			
Under 2 månader...	☐	☐	☐
Mellan 2 månader och 1 år...	☐	☐	☐
Över 1 år...	☐	☐	☐
Medling...	☐	☐	☐
Ekonomisk kompensation till brottsoffret			
Under 50.000 kr...	☐	☐	☐
Mellan 50.000 och 100.000 kr...	☐	☐	☐
Över 100.000 kr...	☐	☐	☐

+ **Är du....**

- Man
- Kvinna

Hur gammal är du?

Vad är ditt hushålls totala bruttoinkomst per år?

- Upp till 200 000
- 200,000 – 300,999
- 400,000 – 500,999
- 600,000 – 700,999
- Över 800.000
- Vill inte uppge

Vilken är din högsta slutförda utbildning?

- Grundskola
- Gymnasium eller liknande
- Universitet/högskola 1-3 år
- Universitet/högskola 4+ år
- Vill inte uppge

Tack för Din medverkan!

